

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000986

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №128-34 від 08.04.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Целікова Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Tselikova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 14-03-2024

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3982

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.31.31

Тема дисертації:

1. Дитячий досвід як чинник організації афективної сфери дорослого.
2. Childhood experience as an organization factor of the adult's affective sphere.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню особливостей функціонування афективної сфери дорослої особистості, обумовленого специфікою її несприятливого дитячого досвіду. В даній роботі здійснено об'ємний теоретичний аналіз зарубіжних джерел, які демонструють значущість дитячого досвіду в житті дорослої людини, розкрито сутність несприятливого та сприятливого дитячого досвіду, як чинника психічного та фізичного здоров'я в майбутньому. Пояснено відмінності між закономірними кризами на етапах дорослішання і хронічним стресом, який пов'язаний з насильством, нехтуванням, дисфункціональністю та деструктивністю оточуючого середовища. Доведено їх руйнівний вплив, який

здатен деформувати особливості функціонування мозкових структур і запустити незворотні процеси, що тривають десятиліттями. Зроблено історичний огляд ставлення до періоду дитинства в філософських течіях і психотерапевтичних підходах з метою висвітлення еволюції даного явища, та розуміння культурного впливу на нього на сучасному етапі. Подано новітні емпіричні надбання в галузі медицини та психології з даної проблематики. Розкрито сутність афективної сфери особистості. Розроблено модель взаємодії дитячого досвіду та афективної сфери дорослого. Висунуті припущення, згідно яких несприятливий дитячий досвід здатний спричинити негативні наслідки в побудові ефективної комунікації в майбутньому; що розвиток емпатії, розуміння власного настрою, емоцій, самоконтролю можуть бути пошкоджені раннім несприятливим досвідом; що часті спостереження за неприйнятною та агресивною поведінкою матимуть відображення на агресивності та тривожності в дорослому віці; проживання у дисфункціональній родині матиме негативний відбиток на соціалізації та здатності побудувати здорові стосунки з іншими; якщо дорослішання відбувалось в деструктивному оточенні, де дитина співмешкала з алко-чи наркозалежними батьками, якщо вона була регулярним свідком сварок, фізичного насильства, якщо дитина мала досвід частих фізичних покарань, коли замість пояснення причин та наслідків провини стикалась з ігноруванням вдома, а в школі з булінгом – все це виступатиме чинниками організації афективної сфери дорослої особистості. Таким чином, дисертаційна робота присвячена вивченню особливостей прояву дитячого досвіду, а саме несприятливого, який мав місце до виповнення повноліття і, відповідно, його впливу на особливості функціонування афективної сфери дорослого.

2. The dissertation is devoted to the study of the affective sphere functioning features of an adult personality, caused by adverse childhood experience. The thesis provides a comprehensive theoretical analysis of foreign sources that demonstrates the importance of childhood experience in adult life, the essence of adverse and positive childhood experience and its connections with mental and physical health in the future is revealed. The differences between natural crises at the stages of growing up and chronic stress, which is associated with violence, neglect, dysfunctionality and destructiveness of the surrounding environment, are explained. Adverse childhood experience destructive influence, which can deform the brain structures functioning and start irreversible processes that last for decades has been proven. A historical review of an attitude towards childhood was made based on philosophical currents and psychotherapeutic approaches. Its aim was to highlight the evolution of these phenomena and understand the cultural influence in modern times. The latest empirical findings in the field of medicine and psychology on this issue are presented. A model of the interaction between childhood experience and the affective sphere of an adult has been developed. Assumptions were put forward, according to which adverse childhood experience can negatively affect the effective communication in the future; that the development of empathy, understanding of one's mood, emotions, and self-control can be damaged by early adverse experience; frequent observations of unacceptable and aggressive behavior will have a reflection on aggressiveness and anxiety in adulthood; living in a dysfunctional family will have a negative impact on socialization and the ability to build healthy relationships with others; if growing up took place in a destructive environment, for example with alcoholic or drug-addicted parents; if a child was a regular witness to quarrels, physical violence; if the child had the experience of frequent physical punishments; when instead of explaining the causes and consequences of guilt, one faced being ignored at home and at school with bullying – all this will have negative consequences on the organization of adult's affective sphere. Thus, the thesis is devoted to the study of the adverse childhood experience that took place before reaching adulthood and, accordingly, its connections with functioning of the affective sphere in adulthood.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Власова О.В., Родіна Н.В., Целікова Ю.О., Ворнікова Л.К., ТихоненкоЮ.О. Модифікація, стандартизація та адаптація анкетинегативногодитячого досвіду (АСЕ) Стаття у Scopus. Офтальмологічнийжурнал. –№1, 2022. – С. 62-72.
- Целікова Ю.О. (2019). Ступінь прояву та види негативногодитячогодосвіду серед дорослого населення України. Проблеми сучасної психології:збірник наукових праць Запорізького національного університетуаІнституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України / За ред. С.Д.Максименка, Н.Ф. Шевченко, М.Г. Ткалич. – Запоріжжя: ЗНУ, 2018. №1(15). с.156. С.141-146.
- Целікова Ю.О. (2020). Вплив негативного дитячого досвідунаформування комунікативної толерантності. Habitus (Габітус), Науковийжурнал з соціології та психології, Причорноморський науково-досліднийінститут економіки та інновацій, Одеса: видавничий дім«Гельветика»,Випуск 18, том 2. – с.165.С.125-129.
- Tselikova Yu.O. (2021). The importance of parental attitude innegativechildhood experience. Socialization & Human Development: InternationalScientific Journal. Volume 2. №2 / Kyiv Taras Shevchenko National University,University of Szczecin (Poland), Ukrainian Association of Educational andDevelopmental Psychology (Ukraine) – Szczecin, Kyiv, 2020. p.143.P135-143.
- Целікова Ю.О. (2021). Негативний дитячий досвід якскладовадезадаптації в дорослому віці. Multidisciplinární mezinárodní vědeckýmagazín“Věda a perspektivy” je registrován v České republice. SÉRIE«Psychologickévědy» Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. №7(7) 2021.P. 279, 253-264.
- Целікова Ю.О. (2022). Несприятливий досвід дитинстваатайоговираженість серед дорослого населення України. Habitus (Габітус),Науковий журнал з соціології та психології, Причорноморськийнауково-дослідний інститут економіки та інновацій, Одеса: видавничийдім«Гельветика», Випуск 43, 2022. – с.2018, 177-181.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власова Олена Іванівна
2. Olena I. Vlasova

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журавльова Лариса Петрівна

2. Larysa P. Zhuravlova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Широка Анастасія Олександрівна

2. Anastasiia O. Shyroka

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український католицький університет

Код за ЄДРПОУ: 26205857

Місцезнаходження: вул. Свенціцького,17, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мілютіна Катерина Леонідівна
2. Kateryna L. Miliutina

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булатевич Наталія Миколаївна
2. Nataliia M. Bulatevych

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Данилюк Іван Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Данилюк Іван Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Воронцова Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна